

Projev předsedkyně Evropského parlamentu Roberty Metsolové na zasedání Evropské rady
rad
V Bruselu dne 17. října 2024

Dobrý den.

První zasedání Evropské rady, kterého jsem se zúčastnila jako předsedkyně Evropského parlamentu, se konalo 24. února 2022. Do té doby jsme se mohli uklidňovat myšlenkou, že hranice vyznačené na mapě si už dnes žádná vojska nedovolí překročit. V ten osudný den, kdy Rusko obsadilo Ukrajinu, ale přišlo rozčarování. Teď už víme, že existují pomyslné červené linie, které Evropa nesmí ignorovat. V tuto chvíli, kdy na nás doléhá únava z války, kremelská propaganda a desinformace, si to musíme neustále opakovat. Přes to všechno nepřestali mít Evropané jasno v tom, proč je důležité stát na straně Ukrajiny. Naše odhodlání nepoleví.

Válka na Ukrajině už trvá téměř 1 000 dnů. Válka, o níž Ukrajinci nestáli, ale které odvážně vzdorují. Příliš mnoho lidí bylo zabito. Příliš velká část ukrajinské kritické infrastruktury se stala terčem útoků a proměnila se v hromadu trosek. Příliš mnoho dětí se nemůže vrátit domů. Příliš mnoho synů a dcer se připravuje na další zimu na frontě.

Zůstaneme, musíme zůstat na straně Ukrajiny. Zároveň ale musíme zvýšit své úsilí o dosažení míru. Míru, který spočívá ve svobodě, v důstojnosti a ve spravedlnosti. Míru, který neznamená kapitulaci. Míru, který chrání naše hodnoty. Bez všech těchto atributů nelze hovořit o skutečném míru.

Když tedy mluvíme o budoucnosti Ukrajiny a o ukončení této strašné války, musíme si vyjasnit jednu věc: předpokladem je silná a svrchovaná Ukrajina. Proto si Evropský parlament pevně stojí za svým přesvědčením a pořád dokola zdůrazňuje: o Ukrajině nelze rozhodovat bez Ukrajiny. Proto také nadále podporujeme směřování Moldavska, zemí západního Balkánu a Gruzie do Evropy a jednoznačně – a je-li potřeba prostřednictvím sankcí – odsuzujeme pokusy Ruska o destabilizaci regionu.

Proto musíme naslouchat, když prezident Zelenskyj hovoří o tom, co jeho lidé potřebují, aby se mohli ubránit, o mezerách v našich sankcích, které je třeba zaplnit, o finanční, logistické, vojenské a humanitární podpoře, která je nezbytná k obnově jejich měst. Evropský parlament tomu dobře rozumí.

Proto jsme hned na začátku tohoto volebního období přijali usnesení, v němž jsme znovu potvrdili svou podporu. Před třemi dny náš Výbor pro obchod odhlasoval, aby byla Ukrajině poskytnuta mimořádná půjčka v rámci makrofinanční pomoci ve výši až 35 miliard EUR. Konečné rozhodnutí padne příští týden na plenárním zasedání. Jsme hrdí na to, že jsme z politického i technického hlediska odvedli dobrou práci. A že jsme jednali rychle.

Za sebe i za Evropský parlament bych dnes chtěla zdůraznit jednu věc: diskutovat a rozhodovat musíme opravdu rychle a řešení, která přijmeme, nesmějí ohrozit naše hodnoty.

Totéž platí pro situaci na Blízkém východě.

Minulý týden – 7. října – jsme si ve Štrasburku připomněli první výročí teroristických útoků Hamásu v Izraeli. Nic na světě nemůže ospravedlnit, co se ten den stalo. I po roce jsou rány otevřené. Příliš málo rukojmích se mohlo vrátit ke svým blízkým.

Útoky ze 7. října rozpoutaly koloběh války, umírání a devastace, během nichž přišly v Pásmu Gazy o život tisíce lidí. Příliš mnoho dětí nikdy nevyroste. Příliš mnoho lidí nyní ví, co je válka.

Je to obrovská humanitární katastrofa a my musíme udělat více pro to, abychom ušetřili lidem další utrpení. Jinak hrozí, že ztratíme další generaci.

Již tak žalostnou situaci zhoršil svými ničivými a destabilizujícími činy Írán, který již dlouho usiluje o rozdělení celého regionu.

I s ohledem na nedávnou eskalaci v Libanonu, do níž jsou nyní zapojeny také Prozatímní síly OSN v Libanonu, je důležitější než kdy předtím nalézt udržitelné řešení, a to co nejrychleji.

Evropa se tomu musí postavit čelem a nesmí zklamat.

Postoj Evropského parlamentu je jasný. Budeme soustavně vyzývat k okamžitému propuštění zbývajících rukojmích. Budeme i nadále rozhodně volat po příměří. Nepolevíme ve svém úsilí o zmírnění napětí. A budeme za všech okolností prosazovat skutečný, důstojný, udržitelný a dlouhodobý mír v regionu, jenž bude založen na existenci dvou států, které poskytnou Palestincům skutečnou perspektivu a Izraeli bezpečnost.

Protože v dnešní době nestačí pouze vyzývat k míru, je třeba činit skutečné a konkrétní kroky, které povedou ke zmírnění napětí. Totéž platí pro Súdán. Ten v současné době zažívá největší krizi vysídlování na světě, přičemž počet hladovějících osob stoupá do nebývalé výše. Nastolit cestu k míru může pouze konstruktivní dialog a jen ochota ho vést nám dává naději na dosažení udržitelného příměří.

Nemůžeme zapomínat na to, že nestabilita má dominový efekt. To, co se děje ve východní Evropě, na Blízkém východě, v severní Africe nebo kdekoli jinde v blízkosti našich hranic, nezůstává jen izolovaným jevem, ale nese s sebou důsledky i pro Evropu. Nikde to není patrnější než v oblasti migrace.

Potřebujeme víc než jen rychlá řešení. Jedná se o evropský problém, který je nutné řešit na evropské úrovni. Žádný členský stát by neměl mít pocit, že vypořádat se s těmito tlaky zůstalo jen na něm.

Východisko nabízí pakt EU o migraci a azylu, který jsme po deseti letech patové situace přijali začátkem tohoto roku. Pakt však nebude fungovat, pokud v době tlaku rezignujeme na to, k čemu jsme společně dospěli. Pokud neumožníme jeho provedení.

Proto je důležité, abychom jeho rychlé provedení co nejvíce podpořili. Tak můžeme vyřešit obavy našich komunit, které se ocitnou pod tlakem.

Náš společně dohodnutý rámec, jenž chrání naše hranice, ale je rovněž spravedlivý k těm, kteří mají nárok na ochranu, jenž je neústupný vůči těm, kteří na tuto ochranu nárok nemají a kteří musí být bezpečně a rychle navraceni, a jenž – a to je zásadní – je tvrdý vůči sítím obchodníků s lidmi, včetně nepřátelských států, jako je Rusko a Bělorusko, které se uchylují k hybridním hrozbám, zneužívají situace zranitelných osob a využívají migraci jako zbraně.

Povaha těchto hybridních hrozeb vyžaduje, abychom v myšlení opustili zaběhané koleje. Musíme reagovat na ty, kteří se snaží zneužívat systémy, jež jsme vybudovali v zájmu společného dobra, proti lidem, které mají chránit. A můžeme tak učinit v souladu s našimi hodnotami a právními rámci.

Proto je nezbytně nutné, abychom rovněž zintenzivnili navrácení neúspěšných žadatelů o azyl, kteří mohou být navráceni bezpečně a rychle. Právě to nám umožní vyčlenit zdroje na ty, kdo je skutečně potřebují. Zmírníme tak společenský a politický tlak, kterému všichni čelíme.

Evropský parlament je připraven učinit vše, co je v jeho silách, aby vám v tomto procesu pomohl. Musíme dát paktu EU o migraci šanci - provést jej a případně i doplnit. Za dobrý začátek našich diskusí považuje Parlament dopis předsedkyně von der Leyenové. Rovněž víme, že další návrhy může předložit Komise a jsme ochotni a připraveni sehrát svou úlohu.

Klíčová je zde spolupráce. Skutečným řešením je evropské řešení, které má širší platnost a je komplexní a udržitelné. Protože integritu schengenského prostoru může zajistit pouze koordinovaný evropský přístup.

Jsem si jista, že tyto otázky budou hrát důležitou roli při hodnocení kandidátů na nové komisaře ze strany Evropského parlamentu. Přípravy jsou již v plném proudu a první slyšení se uskuteční 4. listopadu.

Parlament bere tento postup velmi vážně a bude plnit své povinnosti. Doufám, že se podaří potvrdit nové kolegium komisařů, aby se mohlo začátkem prosince ujmout své práce.

Děkuji vám.